

Memurların 'uyarma' ve 'kınama' cezasına karşı yargıya başvurmalarının yolu açıldı

Memura yargıdan büyük destek

ANKARA (ANKA) - Memurlara idari yargıdan iki önemli destek geldi. Adalet Bakanı **Şevket Kazan**'ın sürgün kararnameyle görevden alınan **Necmettin Koçtaş**'ın başkanı olduğu Ankara Bölge İdare Mahkemesi, memurların kendilerine verilen "**uyarma**" ve "**kınama**" cezalarına karşı mahkemeye gidemeyeceklerini öngören yasa maddesinin İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ne aykırı olduğu için uygulanmasına karşı çıktı.

Mahkeme, aynı kararında memurların Başbakanlık genelgesiyle bile olsa bağış yapmaya zorlanamayacaklarını bildirdi.

Karar ile birlikte genelgeyle verilen talimatlara karşın bağış yapmayan memura herhangi disiplin cezası verilemeyecek, Devlet Memurları Yasası'na göre, uyarma ve kınama cezasına çarptırılan memurlar da mahkemeye giderek bunun iptalini isteyebilecek.

Memurlara idare tarafından keyfi şekilde disiplin cezalarına çarptırılmalarına engel olacak ceza verilmesi halinde ise bunu

► Kararda, uyarma ve kınama cezasına karşı mahkemeye gidilemeyeceğini belirleyen yasa maddelerinin, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ne aykırı olacağına dikkat çekildi. Aynı kararda, memurların bağış yapmaya zorlanamayacakları, bağış yapılması yolunda verilen talimatların yasadaki gösterilen emir ve görev kapsamında görülemeyeceği bildirildi.

yargı denetimine açacak olan karar, idari yargıda benzer davaların tümünde emsal oluşturacak.

Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin kâğıt üzerinde bırakılmasını da engelleyen kararın alınmasına yol açan dava, Devlet Malzeme Ofisi (DMO) Genel Müdürü **Cihat Çetinkaya**'nın Başbakanlık genelgesiyle başlatılan "**Haydi Türkiye, Mehmetçikle El Ele**" kampanyası için toplanan parayı Maliye Bakanlığı tarafından tanınan süre içinde ilgili hesap numarasına yatırmadığı gerekçesiyle "**uyarma**" ve "**kınama**" cezalarıyla cezalandırılması üzerine gelişti.

DMO Genel Müdürü Çetinkaya, uyarma cezasının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle, Ankara 1. İdare Mahkemesi'ne dava açtı. Ancak mahkeme, "657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın 135. maddesi ve kamu personel rejimini düzenleyen 399 sayılı KHK'nin 657 sayılı yasaya yollama yapan maddeleri uyarma, uyarma ve kınama cezalarına karşı yargı yoluna başvurulamayacağı" gerekçesiyle başvuruyu reddetti.

Davacı Çetinkaya, bunun üzerine mahkemenin aleyhte olan kararının iptali için bir üstü mahkeme sıfatıyla Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne başvurdu.

Başkanlığını Koçtaş'ın, üyeliklerini **Kemal Akçabay** ve **Sevgi Aydın**'ın yaptığı Ankara Bölge İdare Mahkemesi, memurlara keyfi disiplin cezaları verilmesinin yolunu kapatacak yorumuyla, ilk mahkeme kararını bozdu.

Devlet Memurları Yasası'nda aksi öngörülmesine karşılık, cezalara karşı yargı yoluna başvurulmasının Türkiye'nin de taraf olduğu İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ne aykırı düştüğüne dikkat çekilen karar şöyle gerçekleştirildi:

"Esas olan İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi hükümlerinin Türk yargıçlarınca dava aşamasında göz önünde bulundurulması ve sözleşme hükümlerinin uyumsuzluğunun çözümünde bir hukuk normu olarak kullanılmasıdır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yargısal denetimi, dava konusu uyumsuzluk çerçevesinde, iç hukuk işlemlerinin, sözleşme hukukuna uygunluğu denetimidir. Bu anlamda, sözleşme kurallarının ihlali, mahkeme önünde, iç hukuk kurallarıyla meşrulaştırılmaz. Başka deyişle, sözleşmeye aykırı bir ülke mahkeme kararı, iç hukuka uygun olsa bile sözleşme mahkemesi, iç hukukun (yasanın) sözleşmeyi ihlal ettiğine karar verebilecek ve iç hukukta yer alan mevzuat yokmuş gibi sözleşme kuralına göre karar verilebilecektir."

Cumhuriyet Gazetesi.

18.09.1996 - Güzümba.

Sf-03

4250726